

Kangasala 22.9.2017

Kangasalan luonto ry.
Jorma Mäntylä
Hölkäsuora 4 F 28
36220 KANGASALA
P. 0400 333575
jmantyla(at)kaapeli.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Pälkäneen seutu ry.
Martti Sivonen
Uimarannantie 12
36600 Pälkäne
P. 050 304 3939
mara.sivonen(at)luukku.com

Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere
P. 040 515 4557
pirkanmaa(at)sll.fi

Kangasalan kunta
Kaavoituslautakunta
PL 50
36201 KANGASALA

Asia: Muistutus Kuhmalahden rantaosayleiskaavasta sekä kirkonkylän ja Pohjan kyläyleiskaavoista, kaavat nro 32-34

Kangasalan luonto ry. kiittää lausuntopyyntöä. Koska kyse on maakunnallisesti merkittävästä kaavasta, teemme muistutuksen yhdessä Pirkanmaan luonnonsuojelupiirin ja Suomen luonnonsuojeluliiton Pälkäneen seutu ry:n kanssa.

YLEISTÄ

Aiemmassa lausunnossa 22.12.2016 Kangasalan luonto ry. esitti, että rantarakentamisen määrä tulisi olla mahdollisimman pieni ja se tulisi keskittää pistemäisesti pitkien nauhamaisten vyöhykkeiden sijaan. Rakentamisen ja loma-asumisen tulisi näillä alueilla perustua mahdollisimman paljon olemassa olevan rakennuskannan ja tiestön hyödyntämiseen. Loma-asuntojen käyttötarkoituksen muuttamiseen suhtauduimme hyvin varauksellisesti. Laipanmaan eli Etelä-Suomen suurimman erämaa-alueen järvistä kokonaan rakentamattomat järvet koosta riippumatta pitää säästää rakentamattomina jatkossakin. Muista järvistä kirkasvetisimmät, arvokkaimmat lintujärvet tai muutoin

eliöstöltään, maisemaltaan sekä geologisesti arvokkaat järvet tulee jättää niin luonnontilaisiksi kuin mahdollista.

Kuhmalahden rantaosayleiskaavan suunnittelualueella oikaistun rantaviivan pituus on 255 kilometriä, josta vapaata rantaosuutta on noin 189 kilometriä ja rakennettua rantaosuutta noin 66 kilometriä. Rakennuspaikkojen määrä lisääntyy 71 kappaleella, joka on noin 7,5 prosentin lisäys nykytilanteeseen nähden. Kaavaluonnoksessa esitetään myös, että noin 180 loma-asuntotontilla voi olemassa olevan loma-asunnon käyttötarkoituksen muuttaa vakituiseksi, jos rakennuspaikka ja rakennus täyttävät määrätyt edellytykset.

Katsomme, että suunnitelmassa on kohtuullisesti onnistuttu. Rantarakentamisen tehokkuusluku on noin 4, mikä on alueen poikkeuksellisten luonto- ja maisema-arvojen mukaista. Katsomme kuitenkin, että eräissä kohdissa rakennuspaikkoja on myönnetty liikaa.

LÄNGELMÄVESI

Suurin ja merkittävin järvi suunnittelualueella on maakuntajärvi Längelmävesi. Uusista rakennuspaikoista enin osa on sijoitettu sen rannoille, jossain määrin hyödyntäen olemassa olevaa tiestöä ja rakennuskantaa. Muun uudisasutuksen sijoittelua emme oikein ymmärrä. Tervaniemenlahden Natura2000 -alueelle merkitty uusi rakennuspaikka tulee poistaa. Se luo riskin ennakkotapauksesta ja voi johtaa lisävaatimukseen rakentamisesta Natura2000 -alueilla.

Suurin osa vakituiseen asumiseen muutettavista loma-asunnoista sijaitsee Kuhmalahden kirkonkylän ja Pohjan kylän alueella FCG:n laatiman edullisuusvyöhykejaottelun mukaisesti. On ilmeistä, että suurinta osaa ei koskaan muuteta pysyvään asumiskäyttöön. Pidämme silti esitettyjä määriä isoina.

ELAMONJÄRVI

Elamonjärvi on luonnoltaan kaunis Laipanmaan erämaajärvi. Kaavaluonnos esittää sinne peräti 17 RA-paikkaa. Pidämme määrää täysin kohtuuttomana näin pienelle järvelle.

VEHKAJÄRVI

Vehkajärvi Kuhmalahden itäisimmässä osassa on poikkeuksellisen arvokas ja kirkasvetinen järvi. Sen erityisyys johtuu sijainnista vedenjakaja-alueella.

FCG:n edullisuusvyöhyketarkastelussa kylän alue on merkitty kakkosvyöhykkeelle, missä loma-asunnon muuttaminen vakituiseen asumiseen on tietyin ehdoin mahdollista. Vehkajärvi kokonaisuutena on niin arvokas, että se tulee pitää mahdollisimman luonnontilaisena ja välttää ranta- sekä uudisrakentamista.

YHTEENVETO

Aiemmat Kuhmalahden rantaosayleiskaavat kaatuivat hallinto-oikeuksissa nimenomaan ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä.

Kuitenkin nyt tarjolla oleva rantaosayleiskaava on melko samanlainen kuin aiemmat versiot, jotka eivät menneet läpi hallinto-oikeuksissa. Joidenkin emätilojen alueelle oli aiemmissa kaavaluonnoksissa osoitettu enemmän rakennusoikeutta, kuin niille mitoitusperusteiden mukaan olisi kuulunut. Rakennuspaikkojen määrällä on vaikutusta erityisesti vesiensuojelun ja vesistöjen ja luonnon ominaispiirteiden kannalta ja vapaan rannan määrään. Katsomme, että hallinto-oikeuksien ratkaisut tukevat tässä muistutuksessa esitettyjä ympäristönsuojelullisia näkemyksiä.

Tampere 22.9.2017

Kangasalan luonto ry.

Jorma Mäntylä, puheenjohtaja

Tuija Lahti, varapuheenjohtaja

Pälkäneen seudun ympäristöyhdistys ry.

Martti Sivonen, puheenjohtaja

Marjaana Laaksonen, sihteeri

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.

Heikki Toivonen, puheenjohtaja

Juho Kytömäki, aluesihteeri